

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 9233

Tarih : 21.11.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” m gerekçesiyle beraber ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Ceylan Akça CÜPOLO

Diyarbakır Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 22-11-2024	Esas No: 2/2705

T.C. MİLLÎ KANUNLAR VE KANUN TEŞKİLATI
21 Kasım 2024
Numara:

T.B.M.M. GENEL EVRAK
21 Kasım 2024
No: 1534689

GEREKÇE

Cinsiyete yönelik kronik/sistemik şiddetin ve başta kız çocukları olmak üzere kırılgan gruplara dönük cinsel saldırının (tacizin) istatistiksel olarak yüksek olduğu toplumlarda, şiddet ve taciz kültürünü besleyip büyüten sebeplerin başını; caydırıcılık unsurunun yokluğu çeker. Söz konusu unsur; patriyarkal zihniyeti hakim kılmaya çalışmaktansa toplumsal cinsiyet eşitliğini esas alma yoluyla fıkfı olabileceği gibi, şiddet ve tacizle mücadelede ulusüstü sözleşme ve antlaşmaların tarafı olarak hukukî, etkin mücadele kanunları yaratıp uygulayarak cezaî caydırıcılık tabiatlı da olabilir.

Bu bağlamda 2024'ün daha ilk 10 ayında **343 kadının katledildiği, 207 kadının şüpheli şekilde yaşamını yitirdiği** Türkiye'de mevcut veriler daha şimdiden 2023 yılı cinayet verilerine fark atmış durumdadır (*Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verileri*). Benzer şekilde 2022 yılında "**çocukların cinsel istismarı**" suçlamalarında bir önceki yıla göre **%33'lük artışın yaşandığı**, sadece 2023 yılında "**cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar**" hakkında açılan dosya sayısının **115.445'i bulduğu**, "**çocuğun cinsel istismarı**" hakkında açılan dosyaların **14.184'ünün kovuşturmaya yer yoktur denerek kapatıldığı** görülmüştür (*Adalet Bakanlığı, 2023 Adalet İstatistikleri verileri*)

Sayısı her yıl katlanarak artan cinsiyete yönelik şiddetin kronikleşmesinin en temel düşünsel zeminini, nüfusun yarısını oluşturduğu halde 17 Bakanlıktan oluşan Cumhurbaşkanlığı Kabinesinde kadına emanet edilen yegâne görev alanının Aile ve Sosyal Politikalar alanı oluşunda görmek mümkündür. Yanı sıra; cinsiyete yönelik şiddete karşı etkin bir koruma mekanizması olan İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmek, iç kamuoyu basıncıyla metazori şekilde 6284 sayılı Kanun'u çıkarıp kanun hükümlerini etkin şekilde uygulamamak, ergin olmayanlar için evlilik izinleri düzenleyerek reşit olmayanla cinsel ilişki suçunun kapsamında deforme yaratmak, şiddet ve taciz başvurularında kovuşturmaya yer olmadığı kararları vermek yahut failleri salıvermek; toplumda faillerin ödüllendirildiği, cezasızlığın kurumsallaştırıldığı ve caydırıcılık unsurunun neredeyse tamamen yok edildiği algısını oluşturmuştur. Güvenliği teminat altına alarak tesis etmesi gereken mekanizmanın işlevsizliğinin; bireyleri kişisel güvenliklerini oluşturma konusunda arayışa yöneltmesi de bunun tabii bir sonucudur. Zira evrendeki her element, her parçacık varlığını korumak için mukavemet göstermektedir.

Sosyoekonomik geçmişlerine bakılmaksızın tüm çocukların ve gençlerin, okul öncesinden üniversiteye kadar örgün eğitimin her kademesinde, yetişkin kadınlarinsa yaygın eğitim aracılığıyla bir mukavemet biçimi olan öz-savunma eğitimi alarak güvenlik endişelerini giderecek hayati yaşam becerisine kavuşmaları artık ertelenemez bir ihtiyaç halini almıştır. Şiddete sistematik olarak maruz kalan bu yüksek risk grubu için öz-savunma; potansiyel olarak tehlikeli durumlarda kendilerini korumak için başvurulacak fiziksel stratejilerden çok daha ötesini ifade etmektedir. Zorbalık, taciz ve diğer şiddet biçimleriyle ilgili artan endişeler göz önüne alındığında öz-savunma; kişisel sınırların farkındalığını artırarak kişisel güvenliği teşvik eder, bireylerin özgüven ve özerklikle yaşamalarını sağlar, potansiyel tehditleri tanımayı ve bunlara yanıt vermeyi öğretir, stres-korku-kaygı yönetimini ve duygusal dayanıklılığı geliştirerek genel sağlığı iyileştirir. Hülasa **öz-savunma; yalnızca acil güvenlik endişelerini ele almakla kalmamakta, her bireyin yaşam-özgürlük-güvenlik haklarına doğrudan katkıda bulunarak sistemik cinsiyete dayalı eşitsizliklere de meydan okumaktadır.**

Yukarıda sıralanan nedenlerle; tüm çocuk ve gençlerin, okul öncesi dahil olmak üzere eğitimin her kademesinde ve yetişkin kadınların ise yaygın eğitim aracılığıyla öz-savunma eğitimi alarak fiziksel, psikolojik ve duygusal güvenliklerini sağlamaları amacıyla “1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” hazırlanmıştır.

**1739 SAYILI MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1 – 14/06/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'n *Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri* başlıklı İkinci Bölüm'deki 5'inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“III – Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Öz-savunma:

Madde 6 – Eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımı ile cinsiyete yönelik şiddetle mücadelede öz-savunma hakkı esastır.

Örgün ve yaygın eğitimin her kademesinde şiddet ve zorbalıkla mücadelede öz-savunma hakkı teorik ve pratik eğitimi temel ders düzeyinde sağlanır.”

Madde 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.